

מסורת הש"ס

דנפיש פסדידישו. שרוב עבודה קרקעות שלהן צשורים היתה אף מרשח הכרמים וצליהם ומנהיגים כלי המחרישה בעגלה בין שורות הכרם הם הנדונים ומוחזין שם העגנים לפיכך אם אין העגלים עויהם יש הפסד גדול שאין דרך הפועלים לחוסם

הכרם ועל השורים ומנהיגים אותם
העגנים ועל הנדונים והם
מתקלגין והשורים נפסדישו (שנכנסו)
מגור. קבילי'א בעל'א: נדונמו לו
אורחים. קס"ד טעמא משום דמחכנד
הם ואיכא לצרכה ונצרכו: שאני
הכס דקא קלי לה. בשטחיה זו שאני
שורפה ומה היא שרפה: אף משום
עניא. שמשולח בה עין עין של
השורף ומה היא שרפה: אף משום

תורה אור השלם

וַיִּזְעַק הָעִיר הַקְּרִיבָה אֶל
הַתֵּלֵל וּלְקַחֲוֹ וְקִנֵּי הָעִיר
הַזֹּאת עָנְלָת בְּקֶרֶךְ אֲשֶׁר
לֹא עָבַד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא
מִשְׁכָּה בָעִלִּי:

דברים כא ג
2 לא תראה את שור
אחיו או את שני נדחים
והתעלמת מהם השב
ושמרת לאחיה

דברים כב א
3 אפס כי לא ידעה בך
אביון כי בך יברכך יי
בארץ אשר יי אלוהיך
נתן לך נחלה לרשתה
דברים נג ד

לעזי רש"י

קביל"א (קיביל"א). יתר,
קרסול.
קופל"ה (קופל"א). צמר.
דדיל"ש. פנוקנת.

מוסף רש"י

וּפְעָמִים שֶׁאִי אֶחָד מֵהֶעָלָם. דְּרָבִינִי
לֹא תוֹכַל לִהְיוֹתֶנּוּ: וְיֵשׁוּ בָּנִים
קְדוֹרִים. אֲבָרְחָם בָּנִים קְדוֹרִים:
וְהָיָה לִפְנֵי כָבוֹד. שְׂשִׁיבִים: אִם תִּשְׁכַּח
בְּעַל מַחֲלָה שְׁלוֹ. שִׁיבֵנְךָ בְּהַשְׁמָתָה
מְרוּבָה עַל דְּמֵי הָאֲבִידִים: הֵאָּ
עָשָׂה. הַשֵּׁנִי שְׂשִׁיבִים. וְאֵלֶּיךָ דָּלָה
תַּעֲשֶׂה נְטִי אִיכָּא אִין לֹא תַעֲשֶׂה
מוֹעֵיל לְדָוִת לֹא תַעֲשֶׂה אֲלֵּא
עָשָׂה הוּא דְקָא דְמֵי לִיָּה כְּדָא מְרִינִן
בִּיבּוֹת (דף כה:). לֹא תַעֲשֶׂה וְעָשָׂה.
לְגַשֵּׁשׁ לֹא יִעֲמַל קְדוּשִׁים יְהוֹשִׁי:

וְהַתְעַלְמָה פַּעַמִּים שְׂאֵתָה מִ
כִּי הָיָה כֶּהֱן וְהָיָה בְּבֵית הַקֹּהֵן
שֶׁהָיְתָה מִלֹּאכָה שְׁלֹו מְרוֹבָר
לְמֵאֵי אִיצְטְרוֹךְ קָרָא אֵילִימָא
עֲשֵׂה וְהָיָה לֹא תַעֲשֶׂה וְעַשֵׂה
וְעֲשֵׂה וְתוֹ לֹא דְחִינָן אִיסּוֹר
חֲבִירוֹ מִדְּרַב יְהוּדָה אִמְרַי רַב

לית ליה עלה עליה זכר פסולה
 עלה מחילוי כשריה וכו"ר יתחק
 בספרי ויקחו אליך פרה בעינין שזהא
 מלאכה בפרט חטאת דלאחר בפי'
 שותק אי מני לא בעינין מיוחדת דבעינן
 מן הנכרים דחייב לרביעה ודייק ש"מ
 יי"ל דמשמע ליה דלאו מטעם עול פשוט
 מקרא דמן הבהמה: (וש"ע תוס' פ"ו)
 כ"ג (מטהרין דף ע"ה) לא חשיב אלול
 עשה דקדושים יהיו אלא אמאי

היה בבית הקברות, או שהיה זקן ואינה לסי כבודו. שאם היה של אלה היה מחזיר (סנהדרין)
 יחזיר להסכה (ברכות ט:), או שהיתה מלאכה שלו מרובה משל חבריו, שדמי בעול מלאכתו
 האגדה ולא יצוה בעלים להשיב לו יותר ממה שמשיב להם ונחלם הוא מפסד (שם) כגון טקב
 רגליהם שאם ילך ויחזירנה יפסד כנגעלמו יותר מדמים (סנהדרין יח:).

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

ۛ

בתורי דניש פזידיהו. ר"ח גרס צמורי פירש פועלים שמוליים השורים לתרשה ואין מעמיקין המחרשה שלשה טפחים ואין הורע נקלט היטב: **לצורבו** ויצורבה מאי. דוקא בשטות כסות מצעיא ליה וכל

ה'כחורו דנפיש פסדייהו: שומחה לצורכה
אבל לא לכבודו וכו': איבעיא להו לצורכו
לצורכה מאי ת"ש שומחה לצורכה לצורכה
אין א"ה לצורכו ולצורכה לא אימא סיפא
אבל לא לכבודו לכבודו הוא דלא הא
לצורכה ולצורכו שפיר דמי ^זאלא מהא
ליבא למשמע מינה ת"ש ^זלא ישתחנה לא
על גבי מטה ולא על גבי ^זמגוד לצורכו
אבל ישתחנה על גבי מטה ועל גבי מגוד
לצורכה נודמו לו אורחים לא ישתחנה לא
על גבי מטה ולא על גבי מגוד בין לצורכו
בין לצורכה שאני התם דמקלא קלי' לה
^זמשום עינא אי משום גנבי תא שמע
הרבוייהו לרבה רדשה צורכה בשלה

וְהַיְתָּה לְבָבְךָ וְלִשְׁתְּךָ כְּשִׁירָה וְכַסֵּף
לְעֹבֶדְכָּה הוּא וְקִתְנֵי פְסוּלָה שְׁאֵנִי הֵתֵם
רָאִמְרָא קְרָא יֵאשֶׁר לֹא עֹבֵד בַּה מִ"מ אִי
אִלָּה הִכִּי אִפִּילוּ רִישָׁא נְמִי הָא לֹא דְמִיָּא אִלָּא
לְהָאָה רִדְתְּנָּן יִשְׁכֵּן עֲלֶיהָ עוֹף כְּשִׁירָה עֲלָה
עֲלֶיהָ זָכַר פְּסוּלָה מֵאִי מַעְמָא כְּדָרֵב פֶּפֶא
רָאִמְרָא רַב פֶּפֶא אִי כְּתִיב עֹבֵד וְקִרְיִן עֹבֵד
הָהוּא אֲמִינָא אִפִּילוּ מִמִּילָא וְאִי כְּתִיב עֵבֶד
וְקִרְיִן עֵבֶד הוּא אֲמִינָא עַד דְּעֵבֶד בַּה אִיהוּ
הִשְׁתָּא רַכְתִּיב עֵבֶד וְקִרְיִן עֹבֵד בְּעִינָן
דְּרֹמִיָּא דְּעֵבֶד יֵמָּה עֵבֶד דְּנִיחָא לִיה
אַף עֹבֵד דְּנִיחָא לִיה: כְּלִי כֶסֶף וְכִלִּי נְחוּשֶׁת
ת"ר הִמְצִיא כְּלִי עֵץ
בְּשִׁבְלִי שְׁלֹא יִדְקֹב וְכִלִּי
מִשְׁתַּחֲשֵׁם בְּהֵן בַּחֲמִין אֲבָל לֹא עַל
מִשְׁתַּחֲשֵׁם בְּהֵן בַּחֲמִין אֲבָל לֹא עַל
מִפְנֵי מִשְׁחִיקָן וְכִלִּי כֶסֶף
שְׁמִשְׁתַּחֲשֵׁם בְּהֵן בַּחוּזֵן אֲבָל בַּחֲמִין מִפְנֵי
מִגְדִּירוֹת וְקִדְמוֹת מִשְׁתַּחֲשֵׁם
בְּרַךְ אֲבָל לֹא בִקְשָׁה מִפְנֵי שְׂמִפְחִיתָן
וְכִלִּי זָהָב וְכִלִּי זָכוּכִית לֹא יַעַב בְּהֵן עַד
שִׁיבָא אֵלֵיהּ כִּדְרָךְ שְׁאִמְרוּ כְּאִבִּידָה כֶּךָ
בִּפְקִדוֹן פְּקִדוֹן מֵאִי עֲבִידְתִּיה גְּבִיה
אֲמַר רַב אֲדָא בְּרַחֲמָא אֲמַר רַב שֵׁשֶׁת
בִּפְקִדוֹן שְׁהִלְכוּ כְּעֲלֵיהָן לְמִדְיַת הַיָּם:
כֹּפֶה (וְכֵל דְּרַב) שֶׁן דְּרָבֵי
לְיִטְוֹל הָיָה זֶה לֹא יִטְוֹל: מִנְהֵי מִלִּי ד"ר ר' ^ז
וְלֹא עֲפֻעִים שְׂאִי אֶתְהָ מִתְעַלֵּם הָא כִּינֵד
ז' לֹא שְׁהִיה זָקֵן וְאִינָה לְפִי כְּבוֹדוֹ ז' אֹ
מִשְׁל חֲבִירוֹ לִכְךָ נֹאמַר וְהִתְעַלְמַת מֵהֶם
לִכְהֵן וְהָיָה בְּבֵית הַקְּבֻרוֹת פְּשִׁיטָא הָאִי
וְלֹא אֲתִי עֲשֵׂה וְדַחֵי אֶת לֹא תַעֲשֶׂה
מִקְמִי מִמוּנָא אִלָּא לְשִׁלּוֹ מְרֻבָּה מִשְׁל
רַב ר' יְהוּדָה אֲמַר רַב יֵאָפֵס כִּי
לֹא

למלא דפרישות אחי שפיר אי נמי סבך כריי' וימספון פירש דלף פליגי כפרה עזמה אלף בנת עת לקיחה פרה ור"א לית ליה ההיא דרשה וה"ה דמלת ד"ק דף י"ט (שם) דחייב בנתייב שמים אחאי מיפסלה א' וד' רק יחזאל דעשה מדינת וא"ם צברק אלף מעמדיו רב מונח היל דלי קדשי בדה ביות אחי אחאי פסולה דקחני כספא וכן היה ר"א פוסל בשאר קרבנות לכן ר' : דיה שימ: **הא** אין עשה דוחה **א** תעשה ועשה לסען גדול אלף לא תעשה גרידא ואחאי והא אימי מיב כההיא פרשה וא"ם והא כי אמרין דלון

חורה ולא עשו למנים משורת הדין. הקבוצות לא צריצו מאי שעמא דהא תעשה שנאמר לנפש לא יטמא בם

ו. ר"ח גרס בתורה פירוש פועלים
ים לחרישה ואין מעמיקין המחרישה
בין הורע נקלט הט"ב:
דוקא בשיטות כסות מצביא עליה וכל
דמיה ליה דשמה ייחנה שטותה
יותר מכדי נזרעה עד שיתקלקל
אבל בספר אמרינן דקורא בהן אף
ע"ג דלזרבו הוא כמו נזרעה ולא
גזרינן דליכא למחש למידי כיון שקבעו
לו זמן אחד לשלשים יום אף שקבעו
לי"ב חדש ולא ילמודו בו בתחלה גם
לא יקרא וישנה וכלי נחשת דתניא
לקמן דמשחשת אפי' בתמין וכלי שכל
בזיון אפי' לזרבו מותר כיון שעל
ידי אותו תשמיש אינו יכול לבא
לידי קלקול ותדע דאי דוקא לזרוב
הכלי מאי פריך פקדון מאי עבידימיה
גביה כיון שהוא שומר יש לו לעיין
שלא יתקלקל א"פ שבהעלים אינם
אומרים לו להשחשת:

הכניסה לרבקה ורשה. נמוספת
(דפורה) ט' תני לה גני
פרה הדומה: **בשבל** שתינק
ותדוש פסולת. ונסיפא (דמוספתא) ט'
תני לזינא קמיה לזינא קמיה

קחתי כדוריו פסולה נזכרה ונזכרה
ולכן פריך אלהם לנזכרו ולנזכרה
חשיב כמו זארכ ואסור ומשמי דהתם
דאורייתא פסולה כמו בא עלי' ובר
דפסולה מדבר פסא וא"ת ואמאי
מיתא הדיא דכר עליה עוף ואי
משום דבר פסא אחר למתניה עליה
אמאי לא אמר אהך דהכניסה לרבך'
וי"ל משום דברייתא היא אבל הך
דשכן עליה עוף היא מחמתיהן
אף עובר דניחא ז"ה. וא"ת דפסלה
אדומה מנגן דבעינן דניחא
ליה דבשלתא למאן דליף (פסטה)
דף דמו. עבודות בפרה מג"ש דעול
עול ניחא ללא למאן דלית ליה ג"ש
ומשום עבודות בפרה גופיה מנגן
דבעינן דניחא ליה וי"ל דכיון דשין
בפסול עול ועבודות גם לענין דניחא
ליה אי' להפסולה וא"ת ועליה עליה
זכר ואמאי פסולה הא וי"ל לא ניחא
ליה להפסיל פרה שדמיה יקרים
בשביל דבר מועט וי"ל דאם היתה
כשירה הו"ה ניחא ליה ולכן ר"ל
להכשיר וא"ת הכניסה לרבך דרשן
אמאי כשירה מאי שגא מעלה עליה
זכר דפסולה וי"ל דהתם לא ניחא
ליה בדיושמה שאינו מריוח כ"כ בדלוא
היה נדושת פסולתו וא"ת אי לא
ידע בשעת עליית הזכר אמאי פסולה
מאי שגא מהכשר דאמרינן לעיל
(דף כג.) גבוי איהן בני יבוס ודע
נאמר דלא מסיפקלא אלא כשיר
בשעת עלייתו אי"ש ואמאי מני שפיר
הא דתנן (פרה פ"ב מ"א) פרה
עגוברת ר"א מהכשיר וקשה וכי
דאמר דוקא העלה עליה זכר אבל
ה' וטעמא דרבנן דפסולה דנדרשין
פליגי בלקחו פרה קטנה וא"ת העושה
אי לא ניחא ליה לזבעלים וי"ל כגון שהיה
(פ"ד דף כג.) דפסול ר"א פרה הניקתה
משום דכניסה לימא דפסולה משום עול
ואמר דקדשי' מוצה היא דממעטינן גרע
וא"ת דבפ"ב דיבמות (דף כה.) ובפ'
א עשה דקדושים יהיו וי"ל ללא קאי
עשה דוחה את לא תעשה ועשה
ה"מ

הוא נשבע שיש לו אבן חן, ושהוא יחזיר אותה לו. הוא נשבע שיש לו אבן חן, ושהוא יחזיר אותה לו. הוא נשבע שיש לו אבן חן, ושהוא יחזיר אותה לו.

עין משפט
ורא מצוד

קָלוּ אַ מִי פִי"ג מַהֲלִי
גִּילֵה וְאִכְדֵה הֲלִי
יֵא סַמַּג עֲשִׂין עַד טוֹשִׁיעַ
חֲמִ"ט פִּי רָסוּ סַעֲפִין יח:
קָלוּ ב ג ד מִי פִי
מַהֲלִי רִנָּה הֲלִי ג
וּפִ"א מַהֲלִי פִרְה אֲדוּמָה
הִלְכָה ז סַמַּג עֲשִׂין עַח
חֲלָב:

קָלַטְתָּ ה' וְחַמֵּי פִיָּי
מִהֵלֵל גִּילָה וְאֶרְדִּיָּה
הִלֵּכָה יָד סִמְגָה עֵשֶׂן עַד
עוֹשִׁיעַ חֵמָה סִי רָכֹס סַעֲרָף
יָטָה
קָלַטְתָּ י' מִיָּי שֶׁסֶה הֵלֵי יָד
וּפִיָּו מִהֵלֵלוֹת שְׁאֵלָה
וּפִקְדוֹן הִלֵּכָה ד' סִמְגָה שֶׁסֶה
עוֹשִׁיעַ חֵמָה סִי רָכֹס סַעֲרָף
חֵלָה יָטָה

קם ב מ"י פ"א מהל'
בזילה ואכידה הל' ית
סמב עשין עד עוש"ע ח"מ
ס"י רעב סעיף ב:
החמ"ל מ"ה שם הלכה זו

[illegible]

דבינו חנואל

[illegible]

כִּיךְ אֲבָל לֹא בִקְשָׁה מִפֶּנִּי
מִשְׁתַּחֲוִיתִים כִּלְי הוּא וְכִלְי
וְכֹסֶת לֹא יָנֵעַ בָּהֶן דַּע
יִכְיָא אֱלֹהֵיו דְּכֹרֶךְ שִׁמְרוּ
בְּיָדֵיכֶם כֹּר מוֹמֵי מִשְׁתָּקֹן
שֶׁהֵם בְּעֵלֵי יוֹשֵׁלֵי הָאָרֶץ
הַזֶּה מֵצֵא שָׂק אוֹ קֹפֶס
שֶׁאֵין דְּרֹר לִישׁוֹל הָאָרֶץ
אֲנִי יוֹשֵׁל אֵלֶּם אֶל רוּחָה
לְעִשׂוֹת לִפְנֵי מִשְׁוֹת
הָדָרִין כִּי יִשְׁמַעְלֵם מִי
קֹפֶס אֲנִי דְּאִשְׁמַעְלֵם
חִירוֹת שֶׁל דָּקֶל מִי וְקֹא
מִיחֲשֵׁב יוֹנֵי רוּחֵה מִשְׁאֵל
לֶאֱרָךְ כִּי לִישׁוֹל מִי
חֲרֻבָה יְרוּשָׁלַם אֵלֶּם מִפְּנֵי
הַמִּשְׁתָּקִימִים בְּכֹרֵיכֶם עַד כִּן
כְּכֹדוֹ הָאָרֶץ וְהוּא יִיחָא בְּרִין
קְדָשִׁים הֵיוּ לְאַלְהֵיהֶם לֹא
אֵל אֲחֵי עֵשָׂה וְדַחֵי אֵל לֹא